

A historical painting depicting a Magyar raid. In the upper half, a group of warriors on horseback, dressed in traditional armor and carrying a large red flag, are shown in a dynamic, forward-moving formation. Below them, a large herd of white oxen with long, curved horns is being driven across a dusty, brown landscape. The scene is set against a backdrop of a hazy, distant horizon. The entire image is framed by a dark teal background with a halftone dot pattern on the right side.

A Magyarságkutató Intézet évkönyve 2020

**A Magyarságkutató Intézet
évkönyve 2020**

A Magyarságkutató Intézet Kiadványai 38.

A MAGYARSÁGKUTATÓ INTÉZET ÉVKÖNYVE 2020

**SZERKESZTETTE:
HORVÁTH-LUGOSSY GÁBOR – VIZI LÁSZLÓ TAMÁS**

Magyarságkutató Intézet
Budapest, 2021

A tanulmányokat lektorálta: Fehér Bence, Katona József Álmos,
Makoldi Miklós, Neparáczki Endre, Pomozi Péter, Vizi László Tamás

Magyar nyelvi lektorok: Ferenczi Gábor, Katona József Álmos, Nagy Dóra,
Rási Szilvia

Angol nyelvi lektor: Szabó Zsuzsa

A szerkesztők munkatársai: Kovács Attila, Schmidt Rita Emese

Az MKI szerkesztőbizottsága: Vizi László Tamás (elnök), Fehér Bence,
Katona József Álmos, Kovács Attila, Pomozi Péter

A kötet megjelenését az EMMI támogatta.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

© Szerzők, Szerkesztők, 2021

ISSN 2732-3269 (A Magyarságkutató Intézet Évkönyve)

ISSN 2677-0261 (A Magyarságkutató Intézet Kiadványai)

TARTALOM

Előszó	7
TANULMÁNYOK	11
Babucs Zoltán: Jászberényi gumihuszárok és páncélosok a gyorsHADtest kötélkében (1941)	13
Bakay Kornél: Szent László király sírja	39
Bódi Zoltán: Nyelvi identitásunk a virtuális térben	71
Borvendég Zsuzsanna: Fordulat nélkül. A külkereskedelem szovjetizálása, 1944–1949	89
Eőry Vilma: A Kárpát-medencei magyar kisebbség nyelvstratégiája	111
Fehér Bence: Gondolatok a nagyszentmiklósi írások megfejthetőségének korlátairól.	137
Gróf Péter: „Visegrád, Visegrád! Hol hajdani fényed?” – Visegrád újrafelfedezése a 19. században	159
Gulyás László: Linder, Bartha, Károlyi, Festetics, Böhm, avagy hadügyminiszter-keringő a hadban álló Magyarországon	187
Horváth-Lugossy Gábor – Illik Péter: Östörténet, kalandozások és honfoglalás a hazai középiskolai tankönyvekben 1989-ig	209
Illik Péter: A. G. M. Abbing Het drama van Trianon. Iets uit de geschiedenis van Hongarije voor, onder en na den wereldoorlog c. kötetének hazai repciója	233
Jeney János: Magyarországról készített térképek az Amerikai Földrajzi Társaságnál.	259
Kása Csaba: A Magyarországon készült első hangosfilmfelvételek története . . .	285
Kovács Attila: A Kazár Kaganátus két katonai segédnépe: a burtászok és a magyarok	313

Kovács Péter: Amissio Illyrici	329
Makoldi Miklós – Gallina Zsolt – Gulyás Gyöngyi – Horváth Ciprián – Knipf István: 10. századi sírok Kiskunfélegyháza–Terjék-tanya lelőhelyről	345
Nagy L. Péter – Neparáczki Endre – Kásler Miklós: Az Árpád-ház filogenetikai eredetének meghatározása III. Béla apai ágának elemzése alapján	375
Nagy-Luttenberger István: A császári-királyi hadsereg magyar tábornokainak társadalmi összetétele	395
Németh Dániel: Régi magyar holt vizek nevei	417
Pomozi Péter: Júlia szép leány. A szájhagyomány jelentősége a nyelvtörténeti kutatásokban	435
Raffai Judit: A magyar folklorisztika textualizációs eljárásai a 19. és 20. század fordulóján Kálmány Lajos epikus szövegeinek tükrében	457
Raffay Andrea: Egy világhírű magyar író, báró Orczy Emma és A Vörös Pimpernel	475
Szőnyi Vivien: Egy moldvai csángómagyar falu tánckultúrájának életkor szerinti tagolódása	495
Tánczos Vilmos: A csíki székelyek a csángókról: kultúrókológiai megközelítés egy Úz-völgyi asszony élettörténete alapján	515
Teiszler Éva: A dinasztiahoz tartozás mint a legitim királyi hatalom előfeltétele az Árpádok királyságában	537
Tóth Sándor Máté: Pray György Historia regum Hungariae stirpis Austriacae című munkája és I. Ferdinánd magyar királlyá koronázása	561
Vajda András: A disznótartás szerepének alakulása a Maros mentén	581
SUMMARY	605
A KÖTET SZERZŐI	659
MUNKATÁRSAINK 2020. ÉVI PUBLIKÁCIÓI	663